

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dissertationes Ad Jus Publicum Romano-Ecclesiasticum

Bessel, Johann Franz

Coloniæ, 1715

VD18 14847493

§. VI. De Jure Et Potestate Abbatissarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61383)

res non possint absolvere, à cen-
suris latis à superiori prælato, nisi
quando superior illa specialiter sibi
non reservasset. Juxta *cap. 29. de
sent. excomm.* Suarez *tom. 4. de relig.
tract. 8. lib. 2. cap. 20. n. 22. & 23.*

*Quæres. 4. An priores, guardiani,
rectores & alii prælati conventuales seu
locales possint certa peccata quæ gra-
viora sunt, aut magis noxia, absolutio-
ni sue reservare?*

5 Resp. Affirmative, & probatur
ex constitutione Clementis VIII.
anno 1593. die 26. Maji edita, quæ
incipit. *ad futuram rei memoriam.*
In qua Pontifex loquitur indefinite
de superioribus regularium, ut no-
tat Suarez *loc. cit. n. 14.* & quamvis
in Concil. Trident. *sess. 14. cap. 7.*
solum fiat mentio de summo Pon-
tifice & episcopis, tamen sub epi-
scopis ibi sunt intelligendi omnes
episcopalem vel quasi episcopalem
jurisdictionem obtinentes, quia
actus reservandi peccata, non spe-
ctat ad potestatem ordinis episco-
palis, sed ad potestatem jurisdic-
tionis.

*Quæres 5. An Prælati hi locales,
habeant liberam administrationem mo-
nasterii quoad temporalia?*

6 Resp. Quamvis hæc libera mo-
nasterii administratio alias con-

cessa sit prælatis monasteriorum,
quæ ex antiqua institutione (etiam si
ejusdem regulæ & ordinis sint) jura
tamen & bona omnino divisa & se-
parata habent, prout colligitur ex
*can. 9. caus. 18. quest. 2. can. 11. caus. 12.
quest. 1. cap. 21. de rescript.* nihilomi-
nus id fallit in religionibus mendi-
cantium, quæ habent unum gene-
ralem præfulem, seu præpositum,
ita ut immediati seu locales præla-
ti, videlicet priores, Guardiani,
rectores subordinati sint & subje-
cti provincialibus, provinciales ve-
ro uni generali totius ordinis, a quo
omnes non solum subditi, sed etiam
subordinati prælati, tanquam unius
corporis seu congregationis mem-
bra dependent, tam quæ ad jurisdic-
tionem exercendam in subditos
regulares, quam quod ecclesiarum,
monasteriorum & jurium ac bono-
rum administrationem; in his
enim religionibus, qualem Prælati
subordinati: videlicet provinciales
& Prælati conventuales seu locales
jurisdictionem habeant in personas,
vel quam potestatem administran-
di bona, id ex uniuscujusque re-
ligionis constitutionibus, consue-
tudinibus & privilegiis colligi pot-
est. Layman. *in cap. edoceri 21. n. 7.
de rescriptis.*

§. VI.

DE JURE ET POTESTATE ABBATISSARUM.

SUMMARIA.

1. Abbatissa habent potestatem do-
minativam seu gubernativam Mona-

sterii. 2. An possint præcipere sub vir-
tute obedientiæ. 3. Non habent spiri-
tualem

Ecc 2

tualem & ordinariam jurisdictionem.
4. Nequeunt ferre censuras ecclesiasticas. 5. Quae sit potestas Abbatissarum secularium. 6. In quo differat juris-

dictio spiritualis à potestate gubernativa spirituali. 7. Potestas gubernativa privative spectat ad Abbatissas, nec à Pralatis in ea turbari debent.

Quæres 1. An Abbatissa, Preposita, seu Priorissa regulares habeant aliquam potestatem dominativam, seu gubernativam temporalem?

1. Resp. Affirmative. Nimirum illas habere potestatem aliquam politicam sive domesticam administrandi & regendi monasterium in temporalibus, sicut quævis mater familias. Imo huic potestati annexa est altera quædam potestas spiritualis in moniales, vi cujus Abbatissa potest spiritualia præcepta seu in ordine ad finem spirituales eis imponere, atque ratione voti obedientiæ sibi tanquam præfectæ ac matri suæ spirituali præstiti, si res postulet, etiam in virtute S. obedientiæ, ipsis, quæ ad salutem animæ spectant, & regulæ conformia sunt, præcipere possit; & moniales ipsi ex religionis virtute, sive vi voti in conscientia & sub peccato obedire tenentur. Suarez tom. 3. lib. 10. cap. 11. n. 20. & tom. 4. tract. 9. lib. 1. cap. 12. n. 9. Ratio est, quia abbatissa talis fungitur munere publico, eique moniales vi professionis emissæ, obedire coguntur, & in eam superiores ordinis illius regularis, in quo versatur, eam potestatem transtulerunt.

Quæres 2. An Abbatissa vel Priorissa regulares etiam habeant spirituales & ecclesiasticam ordinariam jurisdictionem?

Resp. Negative. Ita communiter Theologi & canonistæ, glossa in cap. dilecta 12. V. jurisdictioni, de major. & obed. Suarez tom. 4. de relig. tract. 9. lib. 1. cap. 12. n. 8. Ratio est, quia mulieres sunt incapaces jurisdictionis spiritualis & ecclesiasticæ, ejus præsertim, quæ pertinet ad claves Ecclesiæ, per quas traditur potestas ligandi & solvendi, quia etiam à civilibus officiis mulieres jure civili excluduntur. l. 1. § 1. ff. ad S. C. Vellejan.

Objicies. cap. dilecta 12. de Major. & obed. dicitur Abbatissas posse suas Canonicas & Clericos suæ jurisdictioni subiectos propter inobedientias & culpas eorum officio beneficioque suspendere. Ergo Abbatissæ competit jurisdictio spiritualis.

Resp. Recitata verba non esse Pontificis, sed Abbatissæ, nec in dispositione sed narratione posita, adeoque nec jurisdictionem nec suspensionem probant; deinde supponitur aperte, quod Abbatissa non habeat jurisdictionem ecclesiasticam criminalem dum dicitur, quod excommunicare non possit. Præter hæc æqualiter de clericorum & canonicarum suspensione loquitur, non obstante, quod fæminæ nequeant proprie suspendi & privari spirituali potestate aut functione, cujus aliunde sunt expertes. Demum ejusmodi

modi suspensiones vocantur salutaria monita & mandata, quibus si obedientiam & reverentiam non impendant, clerici & canonice excommunicari jubentur, non ab Abbatissa sed ab abbate. Sicque ex omnibus hisce colligitur jurisdictionem in *cit. cap. dilecta*, accipi plane improprie, quatenus solam potestatem æconomicam non etiam publicam & autoritativam denotant; suspensionem quoque accipi non pro censura, sed pro simplici prohibitionem, qua clericis sub pœna subtractionis fructuum, ne celebrent, interdicatur.

4 Corollarium 1. Cum ergo Abbatissæ jurisdictionem spirituales non habeant, exinde sequitur, quod excommunicare vel alias censuras proprie dictas inferre non possint, nec ab illis absolvere, neque etiam unâ cum toto conventu suo propriam legem vel statutum condere.

5 Corollarium 2. Non tantum Abbatissæ regulares, sed etiam sæculares potestatem gubernativam & exercitum alicujus potestatis spiritualis, præter administrationem in temporalibus, habent in canonicas suas itidem sæculares, ut colligitur ex *cit. cap. dilecta, 12.* ibi: *Canonicas, de Major. & obed.* quales plures in Germania reperiuntur, quæ nullam professionem emittunt, nec propriis facultatibus renunciant, imo matrimonium etiam adhuc contrahere possunt, quales sunt Augustæ Vindellicorum Canonissæ ad S. Stephanum, Ratisbonæ in superiori & in-

feriori Monasterio, in Ober- und Nieder-Münster / & plures alia.

Corollarium 3. Jurisdictio spiritualis seu ecclesiastica differt à potestate gubernativa spirituali, quæ quidem in viris aliquando conjuncta esse possunt, ut in prælatis, qui habent jurisdictionem spirituales, seu potestatem ligandi & solvendi; quæ directe & proxime non à votibus seu professione in religione emissa, sed à superioribus ecclesiæ prælatis ipsoque summo Pontifice convenienter derivatur, sed præter hanc habet prælatus etiam gubernativam spirituales, per quam regularibus subditis ratione voti obedientiæ sibi tanquam patri spirituali præstiti, præcepta ad salutem animæ spectantia imponere, & eis præcipere potest in virtute obedientiæ. Porro ad cognoscendum quanta sit potestas in singulis abbatissis, indagandum est, quæ sint specialia statuta & propriæ consuetudines uniuscujusque religionis vel monasterii.

Denique cum hæc potestas æconomica ac etiam directiva monialium sit potestas spiritualis, quam Abbatissæ obtinent, nequeunt in ea turbari à prælatis regularibus, cui sunt subjectæ, sed penes easdem est liberum hujus potestatis exercitium, quousque in eodem non excedunt, sicut ipsimet prælati, etiamsi aliis sint subjecti, in exercitio suæ jurisdictionis nequeunt turbari, quousque excessus non ostenditur.

E e e 3

§. VII.